

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

11. Iudices exemptorum, an possint proroga riper non exemptos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

quam hoc eodem libro tractavimus sexto loco, dum quaesivimus, utrum Exemptus teneatur ad allegandum suum privilegium, conclusimusque tertia conclusionem, contra demmandum in expensis adjectis, tamen tam eodem loco, quam per discursum totius questionis nonnullis distinctionibus, quas hoc in loco, ne quod actum est agam, non fuit visum reperere, sufficit appellare Imbertum, concludentem condemnandum, nisi iudici ex actis de Exemptione constet, aut in citatorio qualitas Exemptionis exprimeretur, alioqui (inquit) quantumlibet aliunde notum esset, & litigantibus & iudicibus comparere tenetur. *Imberti inst. forens. lib. 1. cap. 26. glo. in verb. Cautus. cuius decisio pendet ex dicta questione sexta, ad quam fit remissio.*

Q U A E S T I O X.

Exemptionis exceptio, an opponi possit in vim declinatoriae post litem contestatam?

Hec Questio affinis est materiae, quam superius tractavi in sexta questione, ubi de prorogatione jurisdictionis disputatum est, quibus hoc in loco tantum addo, quod licet declinatoria exceptio regulariter opponi non possit post litem contestatam. *l. fin. C. de except. l. peremptoriae cum ibi not. C. senten. rescin. non posse.* Nihilominus tamen exceptio Exemptionis quandoque opponi poterit. *Guido quest. 275. n. 4. & 5 per l. qui futurum ff. de pact. l. commissoria. ff. de pact. inter emp. & ven.* Exceptiones enim reddentes iudicium retto nullum, semper opponi possunt. *l. licet ubi D. D. C. de procurat. Marant de ord. jud. par. 6. memb. 9. n. 9.* Idque secundum intelligentiam eorum, quae dicta questione sexta scripti, quae hic velim haberi pro repetitis.

Q U A E S T I O XI.

Judicium Exemptorum jurisdictione an possit prorogari per non Exemptos?

S V M M A R I V M.

1. *Judices Exemptorum prorogari ab aliis non possunt.*
2. *Delegati prorogari non possunt.*
3. *Judices Exemptorum aequiparantur delegatis.*

Dubitationem facit, quod ejusmodi iudices jurisdictionem habeant, certum autem est, quod prorogatio jurisdictionis fieri possit de persona in personam,

nam, nempe ut jurisdic. limitata inter certas personas, consensu partium extendi possit ad alias personas non subjectas l. 1. § 2. ff. de judic. l. si convenerit ff. de jurisdic. om. jud. Marant. de ord. jud. pari 4. dist. 12. num. 3. Nihilominus tamen placuit magis eorum jurisdic. prorogari non posse, atque ita a resto Gallia judicatum fertur 1730. Augusti nona, statque in hac sententia insignis pragmaticus Jo. Imbertius taliter sermone. Hi Exemptorum judices cum ad certas causas certisque dentur personis, non eorum potest jurisdic. ad alias causas personasque prorogari, nec principis quidem interveniente rescripto. Ita ille *insti. l. 2. c. 6. in glo. verb. salua.* nec urget ratio loco dubitationis adducta, nam ea obtinet in iudice habente jurisdic. jure ordinario communi, secus vero, si jure aliquo speciali sicut delegato aut iudicibus Exemptorum relatum est. *Abb. c. excommunicatis n. 6. § 7. de offic. legati Marant. d. dist. 12. n. 4.*

2. Præterea ejusmodi judices habent naturam delegatorum, quorum jurisdic. certum est prorogari non posse. *c. P. § G. ubi DD. de offic. deleg. Marant. ubi supra n. 14.*

3. quia territorium non habent, ideoque etiam si ordinarii essent, tamen delegatis in jure æquiparatur. *Bals. inter Dominum de alienatione feudi. Imber. inst. Forens. l. 1. c. 27. glo. 1.*

Q U Æ S T I O XII.

An Ordinarius oppositâ Exemptione cognoscat, an sibi jurisdic. competat?

S U M M A R I U M.

1. Judex regulariter cognoscit de sua jurisdic.ione.	jurisdic.ione in Vasallum.
2. 3. 4. Fallit si agatur de illius proprietate.	6. Ordinarius extrajudicialiter tantum se informat de Exemptione.
5. Dominus non cognoscit an sibi competat.	7. Alioquin Exemptus poterit appellare.

TAngenda etiam hæc Quæstio non infrequens, licet enim regulariter iudicibus sit cognoscere & decernere, utrum sibi jurisdic. competat. *l. 2. ubi DD. ff. si quis in jus vocat. non juri l. in prescriptione C. contra jus. Abb. Fel. § DD. ca. super literis de Rescript. in hac tamen Exemptionum materia singulare est ut ordinario de jurisdic.ione sua cognoscere non liceat, velut nominatim id deciderunt Abbas, Felinus & alii *cap. super literis n. 10. vers. quartus casus n. 24. vers. fallit. 4. de Rescript.* his verbis, quartus casus cum agitur non solum de nudo exercitio jurisdic.ionis, ut quia citatus dicit se Exemptum, & judex negat, multa enim sunt commoda subiectionis, ideo judex est suspectus in hac cognitione, &c. In eadem est sententia Innocentius quem reliqui sequuntur, *c. venerabili ubi Abb. n. 3. § 4. de consil. Item in ca. ex par-**